

DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-99.2023.03>

УДК: 378.147: 791.5

Тетяна КОНІВІЦЬКА,
кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності,
Львів, Україна
ORCID ID 0000-0002-2905-9191

ОНЛАЙН-РЕСУРСИ З КІНОМИСТЕЦТВА ЯК СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто питання кіномистецтва як одного зі способів культурної самоідентифікації. Зазначено, що під час вивчення кіномистецтва у межах культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти як вагомої частини нашої культури, його вплив на свідомість, російську пропаганду у кіно актуально використовувати різноманітні онлайн-ресурси у галузі кіно. У статті проаналізовано низку найпопулярніших онлайн-ресурсів з кіномистецтва України та зроблено спробу структуризації цих ресурсів. Зазначено, що більшість виокремлених онлайн-ресурсів, як правило, розширюють свою діяльність у різноманітних каналах комунікації, зокрема, у соціальних мережах, телеграм-каналах, авторських блогах, подкастах тощо. Коротко надано описові характеристики зазначених онлайн-ресурсів та наведено відповідні приклади з посиланнями на типовий інтернет-контент.

Окреслено переваги й перспективи застосування зазначених онлайн-ресурсів у закладах вищої освіти під час вивчення культурологічних дисциплін, а також для всіх охочих пізнати цікаві факти з кіномистецтва України, що важлива у час війни, коли маємо вивчати і знати свою культуру. Зроблено висновок, що використання на заняттях теоретичного матеріалу та практичних кейсів виокремлених онлайн-ресурсів у сфері кіно забезпечить урізноманітнення подання матеріалу, підвищить зацікавлення та мотивацію до вивчення своєї культури. Використання їх на заняттях сприятиме обміну важливою та цікавою інформацією, поглядами, цінностями та сприятиме індивідуальному розвитку та професійному зростанню.

Ключові слова: українська культура, кіномистецтво, онлайн-ресурси, заклади вищої освіти.

Постановка проблеми. Сьогодні ми переживаємо складний час нашої історії – повномасштабне вторгнення в нашу державу. Часто виникає питання,

чи потрібна країні культура, коли йде війна, і чуємо інколи думки, що культура не на часі. Проте влучно сказав відомий режисер та актор Ахтем Сеїтаблаєв, що «не вкладати гроші в культуру під час війни – це злочин». Культура – це частина ідентичності, важлива частина самосвідомості, яка дає людям відчуття приналежності. Поняття культури – це не тільки відвідування театру, кіно, виставки, адже матеріальна частина культури складає лише її частину, а культуру формують самі люди. Гуманітарні знання і культурна компетентність розширюють світогляд і змінюють масштаб мислення, допомагають формувати цінності на рівні особистості, спільноти, суспільства, бізнесу і держави; краще розуміти, що відбувається навколо, більше і якісніше взаємодіяти один з одним.

Кіно є одним із способів культурної самоідентифікації, зокрема, можна сказати, що українське кіно змінює самоідентифікацію суспільства в час війни. Російська війна підштовхнула до більшого зацікавлення українським кіномистецтвом і, однозначно, простежується тенденція щодо зростання кількості глядачів саме українського кіно, а також зацікавлення вибірковими курсами з кіномистецтва у закладах вищої освіти. Адже за останні роки український кінематограф, без перебільшення, виріс, і Україні є що демонструвати як вітчизняному, так і зарубіжному глядачеві. Можна сказати, що ренесанс сучасного українського кіно відбувся, про це свідчать і глядачі, і чисельні добірки найкращих українських фільмів.

Український кінематограф має пропагувати цінності, адже саме кіно має величезний вплив на суспільство, щонайбільше на молодь. Тому потрібно приділяти більше уваги вивченню кіномистецтва у закладах вищої освіти, порушувати питання російської пропаганди у кіно, адже в час війни ми мусимо вивчати, розширювати знання про свою культуру, знати своє та презентувати світові.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання історії українського кіно та розвитку його надалі є темою наукових досліджень, інтернет-

публікацій, інтерв'ю багатьох кінокритиків, кіноісториків та кінознавців, зокрема, Л. Брюховецької І. Зубавіної, Л. Єпик О. Мусієнко, Л. Наумової, Г. Чміль та ін. Питання впливу кінематографа на формування громадської думки проаналізував Т. Фісенко, прийоми та методи впливу на історичну свідомість через кіно – Р. Хардель, В. Виздрик та О. Мельник. Надзвичайно цікаві інтерв'ю, розвідки та інтернет-публікації про тенденції розвитку українського кінематографа можна знайти за участю засновника й директора Українського кіноклубу Колумбійського університету Ю. Шевчука.

Проте питання використання онлайн-ресурсів у галузі кіномистецтва України під час освітнього процесу у закладах вищої освіти для формування свідомості молодого покоління наразі є недостатньо розкриті, але надзвичайно актуальне. Саме тому у нашому дослідженні спробуємо згрупувати та детальніше проаналізувати онлайн-ресурси з кіномистецтва України, оскільки вони можуть доповнювати та урізноманітнювати вивчення культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти, а також слугувати платформою для саморозвитку як студентів, так і всіх охочих краще пізнати культуру своєї країни, зокрема кіномистецтво.

Мета статті – проаналізувати онлайн-ресурси з кіномистецтва України, окреслити переваги й перспективи їх застосування у закладах вищої освіти під час вивчення культурологічних дисциплін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Свідомість молодого покоління, зокрема студентства, постійно стає об'єктом маніпулювання з боку величезної кількості інструментів, серед головних з них – медіа та культура, зокрема, кінематограф як найпростіший для сприйняття серед інших форм мистецтва [8, с. 212]. Кіно – це інвестиція в майбутнє, розвиток держави, а промоція українського кіно – фактор, що формує країну [4, с. 2.]. Проте українське кіно на початку XXI століття зіткнулося із багатьма реальними викликами, серед яких – відсутність достатнього фінансування, втрата

глядацьких симпатій, складнощі із вибором сценаріїв [2, с. 8002]. Кіно – це справді потужний засіб формування свідомості, який в Україні, на жаль, не використовувався повною мірою. Кіно не тільки впливає на почуття, але й виховує їх, тому повинно стати інструментом для виховання національно свідомого населення [3, с. 35]. Варто згадати загальновідому фразу Жана-Люка Годара: «Не слід робити політичні фільми, потрібно робити фільми політично», оскільки кінематограф неможливо розглядати поза політикою, особливо сьогодні. Ефективне використання кіно як засобу інформаційної війни, у тому числі впливу на історичну свідомість, можливе лише у комплексній стратегії із залученням до цього фронту всіх сучасних засобів інформації [9, с. 299].

В час війни ми переосмислюємо багато гостроактуальних проблем. Одним з таких питань є те обличчя української культури, історії, українського соціуму, яке стверджував російський кінематограф [1, с. 144–146]. Ще у 2020 році Олександр Денисенко дуже влучно і правдиво сказав: «Не знімати фільми, які б підносили українську національну свідомість, – це все одно, що не давати нашим воякам набої» [6]. Цей вислів українського режисера був актуальний в той час і стає ще більш актуальним сьогодні, у час страшних подій в Україні. Чи не до останнього дня до повномасштабного вторгнення росії наше суспільство здебільшого не було готовим чинити опір російській пропаганді у кіно. Одні ігнорували, бо вважали це марною справою і дивилися «справжнє кіно», інші ж, з притаманним українцям «комплексом меншовартості» або своєрідним плюралізмом по типу «яка різниця», не помічали пропаганди під виглядом «благих намірів» мистецтва кінематографії [1, с. 144–146].

Нині дійсно українське кіно викликає справжню зацікавленість, зокрема у молоді. Погоджуємося із дослідниками, що найбільший емоційний відгук

мають фільми, які розповідають про події російсько-української війни, це пояснюється досить просто: практично в кожного молодого глядача є знайомі або родичі, які воювали чи захищають нашу державу сьогодні. І ця тема, з урахуванням щоденних новин, викликає справжній сум, сльози, бажання обговорити не тільки фільм, а й питання миру для України, яке є актуальним. Проте фільми, у яких висвітлюються події української історії, потребують до або після перегляду додаткового інформування, уточнення подій з погляду реальних фактів, надання додаткової інформації [3, с. 35]. Тому нині є нагальна потреба розширення змісту культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти, потрібно порушувати питання російської пропаганди у кіно під час вивчення дисциплін з культури, адже в час війни свою культуру ми мусимо вивчати, розширювати знання, знати своїх митців та презентувати її світові.

Досліджуючи розвиток кіномистецтва в час війни в Україні, можна впевнено стверджувати, що надалі простежується тенденція до збільшення різноманітних онлайн-ресурсів у сфері кіномистецтва України. Створюються україномовні онлайн-платформи як для дітей, так і для дорослих, з'являються нові авторські онлайн-проекти, які представляють цікаву й актуальну інформацію відповідно до запитів суспільства, адже в час війни ми ще більше маємо знати свою культуру, зокрема і кіномистецтво.

Зрозуміло, що ми вже не можемо уявити розгляду питання кіномистецтва на заняттях культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти без активного використання онлайн-ресурсів, які розширюють можливості і для гуманітарної освіти, сприяють ефективному як очному, так і дистанційному навчанню. Для розуміння важливості кіномистецтва як вагової частини нашої культури, його вплив на свідомість, російську пропаганду у кіно, важливо також під час вивчення культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти, звертатися до різноманітних онлайн-ресурсів з кіномистецтва.

Наприклад, у Львівському університеті безпеки життєдіяльності активно використовуємо різноманітні онлайн-ресурси з кіномистецтва під час вивчення вибіркової дисципліни «Історія кіно» для усіх, хто обрав цей курс, та під час вивчення розділу українського кіно як частини культури на нормативній дисципліні «Українська мова та культура» для студентів усіх спеціальностей.

Важливим аспектом є застосування саме україномовних інтернет-ресурсів у галузі кіно, де можна почерпнути інформацію про розвиток і стан українського кіно та з метою налагодження інтернет-комунікації між студентами і досвідченими експертами сучасності, зокрема кінокритиками. Тому, безперечно, успішність формування світоглядних позицій молоді в умовах інформаційної війни значною мірою залежить від використання інтернет-ресурсів з україноцентричним змістовим наповненням [7, с. 133].

Щодо виокремлення онлайн-ресурсів з кіномистецтва, з яких можна почерпнути багато цікавої інформації та які можуть використовувати в освітньому процесі викладачі та студенти, наприклад, під час вивчення дисципліни як «Українська мова та культура», «Історія кіно» тощо, а також використовувати для саморозвитку, то, першочергово, варто звернути увагу на спеціалізовані онлайн-платформи та авторські проєкти на ютуб. Варто зазначити, що більшість з них, як правило, розширюють свою діяльність у різноманітних каналах комунікації, зокрема, у соціальних мережах, телеграм-каналах, авторських блогах, подкастах тощо. Певне згрупування онлайн-ресурсів кіномистецтва наведено на рис. 1. Проаналізуємо, визначимо переваги і перспективи їх застосування під час вивчення культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Рис. 1. Онлайн-ресурси з кіномистецтва

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором на основі проведеного дослідження.

Перша велика група – це *спеціалізовані онлайн-платформи з кіномистецтва*, на яких можна знайти цікаву та актуальну інформацію про український кінематограф і використовувати її під час вивчення кіно як викладачам, так і студентам. Наведемо найбільш популярні та інформативні.

Надзвичайно цікавим є інтернет-видання з авторськими дослідженнями мистецтва кіно, серіалів, відеоарту «Moviegram» <<https://moviegram.com.ua/>>, де автори презентують захопливі матеріали та новини про українське та світове кіно. На сайті наразі представлено такі розділи: статті, новини, прем'єри, документальне кіно, історії німого кіно, трейлери та комікси. На головній сторінці можна знайти тексти про братів Люм'єрів, Ейзенштейна тощо, також засновники приділяють багато уваги візуальному стилю, що буде цікаво для студентства. Ідея інтернет-журналу народилась, коли автори зрозуміли, що не можуть перерахувати хоча б п'ять професійних україномовних ресурсів про кіно, які створюються на основі унікальних

текстів, а не машинного перекладу чи рерайту. Безсумнівно, про який розвиток кінокритики можна було говорити, коли в країні не було видань про кіномистецтво.

Незалежне видання про сучасний кінематограф України «*Нове українське кіно. Незалежний проєкт про сучасне українське кіно*» <<https://www.cinema.in.ua/>> розповідає про головні новини зі світу вітчизняного кіно, спираючись на принципи достовірності та неупередженості, та підтримує вітчизняне кіновиробництво за рахунок створення для масового глядача найбільш повного і об'єктивного галузевого ЗМІ. Автори проєкту діють свідомо і відповідально, дають можливість бути почутими тим, кого не чують, дбають про те, щоб їхні публікації охоплювали всю українську індустрію повнометражного ігрового кіно, що створюється, відповідно, українською мовою. «*Нове українське кіно*» презентує свої сторінки в соціальних мережах, зокрема у фейсбуці <<https://www.facebook.com/cinemainukraine>, інстаграмі <https://www.instagram.com/cinemainua_/>, а також веде телеграм-канал <<https://t.me/cinemainua>>.

DzygaMDB <<https://dzygamdb.com/uk>> – онлайн-платформа для створення бази українського кіно, яку розробила команда Одеського міжнародного кінофестивалю та збирає всі відомості та новини про українські фільми. В майбутньому ресурс планує стати міжнародним. Поява *DzygaMDB* на українському медіапросторі була логічною, адже із запитаннями про кількість українських фільмів у кінопрокаті жоден з кінематографістів не міг впоратися. Користуватися *DzygaMDB* можна як найповнішим джерелом інформації про українське кіно, адже новини постійно оновлюються. Також ця платформа буде цікава студентам для пошуку актуальної інформації, оскільки містить дані про понад тисячу вітчизняних фільмів. Як зазначають керівники проєкту, основна мета – об'єднатися на єдиній платформі та дати глядачам більше інформації про сучасний український кінематограф.

Сайт «ВУФКУ. *Lost&Found*» <<https://vufku.org/>> є першою онлайн-колекцією медіатеки Довженко-Центру і чи не єдиним онлайн-ресурсом, в якому можна знайти вичерпну інформацію про ВУФКУ. Місією проєкту «ВУФКУ. *Lost&Found*» є пошук та повернення в Україну втрачених фільмів 1920-х. Сліди ще деяких загублених фільмів того часу можна відшукати в іноземних архівах, але ці пошуки та дослідження, реставрація та повернення фільмів в культурний обіг потребують фінансової підтримки. Матеріали цього сайту варто використовувати і пропонувати студентам для опрацювання під час розгляду теми про історію українського кінематографа, оскільки є величезна інформація про фільми часів ВУФКУ, про загублені і збережені, біографії відомих діячів кіно того періоду тощо.

Рубрика кіно на платформі *WiseCow* <<https://wisecow.com.ua/kino/>> – це цикл безплатних відеолекції про культуру, мистецтво та історію України, які розподілені на курси, тому є змога кожну тему вивчити достатньо глибоко й ґрунтовно. Можна послухати такі лекції: «100 років українського кіно за 100 хвилин», «Українське кіно в іменах: поетика, реалізм і підпілля» тощо.

Проєкт «Амнезія» *Історія української культури* <<https://amnesia.in.ua/about>> – це археологія української культури, де студенти зможуть знайти багато цікавих статей з історії ХХ століття, зокрема у розділі кіномистецтва. Стежити за цим проєктом можна в телеграмі <<https://t.me/amnesiascope>>, фейсбуці <<https://www.facebook.com/amnesia.in.ua/>> та інстаграмі <<https://www.instagram.com/amnesia.in.ua/>>.

«Український кіноінститут» <<http://filmstitute.org.ua/uk/pro-nas/>> – це громадська організація, яка займається вивченням умов для виходу українського кіно на глобальний ринок, прогнозуванням майбутнього української кіноіндустрії на період до 2030 року. Автори аналізують українську кіноіндустрію, підтримують науково-дослідні проєкти у сфері кіно.

Український кіноінститут створено для дослідження і підтримки поетапної модернізації української кіноіндустрії і її розвитку надалі.

На початку повномасштабної війни представники ірландської компанії *usheru* звернулися до *Українського інституту* з прагненням допомогти Україні у межах своєї компетенції – створення сайтів-агрегаторів для промотування фільмів різних країн. Результатом співпраці став сайт, покликаний популяризувати український кінопродукт та ширше познайомити з ним міжнародну аудиторію. Український інститут у партнерстві з компанією *usheru* запустили сайт *ukrainefilms.com*, який знайомить світового глядача з українським кіно. «Сектор кіно Українського інституту» <https://ui.org.ua/main/sector-cinema/page/2/> розробляє та імплементує проекти та програми, що посилюють спроможність українських кінематографістів до міжнародної співпраці, а також підвищують видимість та збільшують аудиторію українського кіно за кордоном. Ця платформа також сприяє доступу до легального перегляду українського кіно.

Однією з можливих і вже однозначно вдалих моделей промоції українського кіно на вітчизняному та міжнародному кіноринку став проєкт «Дивись українське – твори своє майбутнє» <<http://www.kinoua.org/ua>>, ініційований компанією «Вавилон» та Асоціацією «Сприяння розвитку кінематографа в Україні – Дивись українське!» [4, с. 2.]. Цей соціальний комунікаційний проєкт створено з метою сприяння розвитку українського кінематографа, популяризації українського кіно на національному та міжнародному рівні, поширення творчими засобами громадянських та моральних цінностей, залучення до кіновиробництва нових авторів та молодих кінематографістів. На цій платформі зібрано актуальні новини, цікаві матеріали про розвиток кіно в Україні, його підтримку, конкурси, інформацію про Національний тур «Кіно заради Перемоги!», що можна використовувати на заняттях та, однозначно, буде цікаво для студентів.

Другою групою є *тематичні ютуб-канали у сфері кіномистецтва*. Вивчення теми кіно із використанням тематичних каналів у ютуб – для студентів це завжди цікаво, легко, наочно та пізнавально. Однозначно, що є багато авторських проєктів у ютуб, проте завдання викладача направляти, рекомендувати україномовні канали та з правильними поглядами, таким чином формувати критичне мислення у студентів. Серед найпопулярніших тематичних каналів, де зібрано цікаву інформацію у сфері кіномистецтва як для викладачів, так і для студентів усіх спеціальностей, які обрали для вивчення вибіркові курси з кіномистецтва, можна виділити такі:

«Культурний проєкт» <https://www.youtube.com/@culturalproject_ua> – організація, заснована у 2009 році, що здійснює освітні програми у сфері мистецтва, філософії, історії, літератури, музики, архітектури та інших гуманітарних дисциплін. Місія проєкту – змінювати глибину думки, широту погляду, якість життя, аби підвищувати рівень зрілості українців. Засновники презентують різноманітні лекції з кіномистецтва, зокрема, можна послухати відкриту лекцію «Як читати сучасне українське кіно» <<https://www.youtube.com/watch?v=6V-WGw8DS4E>>, під час якої студенти занурюються у рідний український кінематограф: виклики перед українським кіно після 24 лютого, сенси сучасні українських режисери/режисерки та як їх зчитати, якого кіно варто очікувати від українських режисерів надалі, чому саме зараз наше кіно – це хороша можливість для унікального мистецького висловлювання, чому український кінематограф у серйозній небезпеці тощо.

«Zagin Кіноманів» <https://www.youtube.com/@zagin_kinomaniv> – авторський проєкт Віталія Гордієнка, який вирішив створити свій україномовний канал на тему українського кінематографа. Це канал про сенси, змісти та культурний простір. Кінокритик Віталій Гордієнко розповідає, як Україну показують у російському кіно, доводить, що дивитися українське – це модно, а знімати своє – прибутково. Найбільша мрія автора, щоб «люди просто

полюбили українське, щоб це стало модно. Поетичне кіно – модно. Довженко – модно. Сучасні режисери – модно...» [5].

Цікавим є канал «Власне Про Кіно» <<https://www.youtube.com/@VlasneProKino>>, де українська кінорежисерка-документалістка, сценаристка і науковиця Аліна Чекерлан розказує про кінематограф і усіх, хто творить його історію зараз і створював його для нас. Кожна програма – це цікава, захоплива подорож у світ кіно.

«Geek Journal» <<https://www.youtube.com/@GeekJournal>> – це іронічні огляди українських і закордонних фільмів і серіалів, де є не лише критика, але й цілком позитивні рецензії, які допоможуть студентам зрозуміти, що саме з українського кіно варто дивитися. Також можна стежити в телеграмі <<https://t.me/geekjournalua>>, інстаграмі <<https://www.instagram.com/geek.journal.official/>>, фейсбуці <<https://www.facebook.com/geek.journal.ua>> тощо.

«Коло Кіно» <<https://www.youtube.com/@KoloKino>> – це мапа у країні кіно: біографії акторів та режисерів, історія кіно та багато іншого, тобто можна знайти багато цікавої інформації про улюблених артистів та фільми.

«Найкращі серіали українською» <<https://www.youtube.com/@UAseries>> – серіальний хаб на ютуб, де зібрані найкращі серіали українською мовою, які також потрібно представляти студентам для ознайомлення і перегляду. «Українське кіно» <https://www.youtube.com/@Ukrayinske_Kino> – осередок контенту тільки українською мовою, де є відбірні українські фільми та серіали 2023 різного жанру. «Докфільм» <<https://www.youtube.com/@DokfilmUA>> – це канал з кращими документальними фільмами, де автори прагнуть бути цікавими усім глядачам. Ці матеріали будуть корисними для викладачів з метою підтримки і популяризації українського кіно різних видів і жанрів серед студентства.

Зазначені ресурси сприяють розвитку знань про кінематограф, тому, однозначно, потрібно їх використовувати під час вивчення культурологічних

дисциплін у закладах вищої освіти. Важливо розвивати навички самостійно добирати та опрацьовувати інформацію, поєднувати різні види інформації, ефективно презентувати її, розвивати навички медіаграмотності. Використання їх на заняттях сприятиме обміну важливої та цікавої інформації, поглядами, цінностями та сприятиме індивідуальному розвитку та професійному зростанню.

Безперечно, що під час вивчення дисциплін культурологічного спрямування, наприклад «Українська мова і культура», «Історія кіно» тощо, ми використовуємо виокремлені онлайн-ресурси. Вони значно розширюють можливості отримання інформації та сприяють усвідомленню важливості вивчення нашої культури в час війни, зокрема кіномистецтва. Як було зазначено, ці онлайн-ресурси активно розширюють свою діяльність, зокрема, їх автори ведуть тематичні сторінки у соціальних мережах, створюють тематичні телеграм-канали, подкасти, авторські блоги тощо, де студенти також можуть почерпнути цікаву і корисну інформацію про кіномистецтво України. На цих ресурсах представлено різноманітні матеріали (статті, відеофрагменти тощо), які разом із студентами переглядаємо, аналізуємо та обговорюємо.

Як вже зазначалося, у нашому закладі ми активно використовуємо зазначені онлайн-ресурси з кіномистецтва під час вивчення вибіркової дисципліни «Історія кіно», яка пропонується для усіх спеціальностей, оскільки годин на вивчення кіномистецтва, тобто для того, щоб охопити величезний обсяг матеріалу, є недостатньо. Також зазначені онлайн-ресурси використовуємо під час вивчення розділу про українське кіно як частину культури на нормативній дисципліні «Українська мова та культура» для студентів перших курсів усіх спеціальностей.

На заняттях пропонуємо студентам переглядати, опрацьовувати, аналізувати та демонструвати цікаві матеріали із зазначених онлайн-ресурсів,

зокрема: відеоматеріали Віталія Гордінка – автора проєкту «Загін Кіноманів», відеоматеріали каналу «Geek Journal», лекції авторів «Культурного проєкту», статті інтернет-видання «Moviegram» тощо. Варто відзначити, що студенти захоплюються матеріалами Віталія Гордієнка, зокрема такими його відеороботами: «Україна в російських фільмах. Історія промивання мізків народу», «Україна в російських фільмах. Після 2014 року», «Радянська пропаганда про Україну в кіно», «Що приховує незалежність України?» тощо. Ці матеріали та статті є надзвичайно актуальними на сьогодні для розуміння російської пропаганди у кіно: допомагають студентам зрозуміти цінність і важливість розвитку українського кіно, небезпеку російської пропаганди у кіно, що дуже важливо в час повномасштабного вторгнення.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок. Нинішні складні умови навчання вимагають залучення до освітнього процесу різноманітних онлайн-ресурсів, особливо для дисциплін культурологічного спрямування. Вважаємо, що аналіз цих онлайн-ресурсів буде корисним і цікавим як для викладачів та студентів в контексті вивчення культурологічних дисциплін в закладах вищої освіти, так і для всіх охочих пізнати цікаві факти у кіномистецтві України, особливо у час війни, коли маємо вивчати і знати свою культуру. Використання на заняттях культурологічних дисциплін теоретичного матеріалу чи практичних кейсів виокремлених онлайн-ресурсів у сфері кіно забезпечить урізноманітнення подання матеріалу, підвищить зацікавлення та мотивацію до вивчення своєї культури, розуміння важливості знати своє.

Перспективи дослідження полягають у деталізованому вивченні різноманітних інноваційних засобів та методів навчання у галузі кіномистецтва під час вивчення культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Демиденко М. В., Мархайчук Н. В. Шлях до війни. Образ українців у російському кіно. *Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 19–20 травня 2022 р.* / За ред. проф. В. М. Шейка та ін. Харків: ХДАК, 2022. 304 с.
2. Єпик Л. Засновано на реальних подіях: українське історичне кіно початку XXI ст. *Path of Science*. 7(10), 2021. с. 8001-8004.
3. Єпик Л., Єпик Д. Сучасне українське кіно як фактор формування національної свідомості. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2020. № 3(31), vol. 2. С. 32–36.
4. Лелик М. Б. Популяризація бренду «українське кіно» на вітчизняних теренах як основа формування національної самоідентифікації (оглядова довідка за матеріалами преси, Інтернету та неопублікованими документами за 2017–2018 роки). 2018. Вип. 6/5. URL: https://nlu.org.ua/storage/files/Infocentr/Tematich_ogliadi/2018/koprodykcia.pdf
5. Марчук І. «Загін кіноманів»: як творить YouTube-канал рівнянин Віталій Гордієнко. URL: <https://suspilne.media/249039-zagin-kinomaniv-aktivit-youtube-kanal-rivnanin-vitalij-gordienko/>
6. Мончук О. Олександр Денисенко: Не знімати фільми, які б підносили українську національну свідомість, – це все одно, що не давати нашим воякам набої. URL: <https://cutt.ly/tgBsC45>
7. Павлушенко О. А., Мазай Л. Ю., Прокопчук Л. В., Павликівська Н. М. Інтернет-ресурси як засоби формування національно – патріотичного світогляду студентів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021, Том 85, № 5. С. 130–146.
8. Фісенко Т. В. Кінематограф у формуванні громадської думки. *Обрії друкарства*. 2020. № 1(8). С. 205–223.
9. Khardel R., Vyzdryk V., Melnyk O. Cinema as a Tool for Influencing Historical Consciousness in Russian-Ukrainian Information Warfare. *Codrul Cosminului*. Dec2020, Vol. 26, Issue 2. P. 281–302. URL: http://www.atlas.usv.ro/www/codru_net/CC26/2/pdf/cinema.pdf

Стаття надійшла до редакції 30.08.2023

Tetyana KONIVITSKA. Online resources on cinema art as a component of ukrainian culture studies at educational institutions.

The article examines the issue of cinematography as one of the ways of cultural self-identification. It is noted that while studying cinema art within cultural disciplines at higher education institutions as an important part of our culture, its influence on consciousness and Russian propaganda in cinema, it is important to use various online resources in the field of cinema. The article analyzes a number of the most popular online resources on the cinematography of Ukraine, and an attempt is made to structure these resources. It is pointed out that most of the selected online resources, as a rule, expand their activities in various communication channels, namely, in social networks, Telegram channels, author's blogs, podcasts, etc.

Descriptive characteristics of the specified online resources and relevant examples with links to typical Internet content are provided. The advantages and prospects of using the mentioned online resources at higher education institutions while studying cultural disciplines, as well as for all those who want to learn interesting facts about the cinematography of Ukraine, especially during the war, when we have to study and know our culture are outlined. It is concluded that the use of theoretical material or practical cases of selected online resources in the field of cinema in classes will ensure the diversification of the material presentation, as well as increase the interest and motivation to study own culture. Using them in classes will facilitate the exchange of important and interesting information, views, values and will contribute to individual development and professional growth.

Keywords: *Ukrainian culture, cinematography, online resources, higher education institutions.*

REFERENCES

1. Demydenko M. V., Markhaichuk N. V. Shliakh do viiny. Obraz ukrainsiv u rosiiskomu kino. Kultura ta informatsiine suspilstvo KhKhI stolittia: materialy vseukr. nauk.-teoret. konf. molodykh uchenykh, 19–20 travnia 2022 r. / Za red. prof. V. M. Sheika ta in. Kharkiv: KhDAK, 2022. 304 s. [in Ukrainian].
2. Yepyk L. Zasnovano na realnykh podiiakh: ukrainske istorychne kino pochatku KhKhI st. Path of Science, 7(10), 2021. s. 8001–8004. [in Ukrainian].
3. Yepyk L., Yepyk D. Suchasne ukrainske kino yak faktor formuvannia natsionalnoi svidomosti. Knowledge, Education, Law, Management. 2020. № 3 (31), vol. 2. S. 32–36. [in Ukrainian].
4. Lelyk M. B. Populiaryzatsiia brendu «ukrainske kino» na vitchyznianskykh terenakh yak osnova formuvannia natsionalnoi samoidentyfikatsii (ohliadova dovidka za materialamy presy, Internetu ta neopublikovanykh dokumentamy za 2017–2018 roky). DZK. Vypusk 6/5. 2018 r. [in Ukrainian].
5. Marchuk I. «Zahin kinomaniv»: yak tvoryt YouTube-kanal rivnianyn Vitalii Hordiienko. URL: <https://suspilne.media/249039-zagin-kinomaniv-aktivit-youtube-kanal-rivnianin-vitalij-gordienko///> [in Ukrainian].
6. Monchuk O. Oleksandr Denysenko: Ne zniimaty filmy, yaki b pidnosyly ukrainsku natsionalnu svidomist, – tse vse odno, shcho ne davaty nashym voiakam nabo. URL: <https://cutt.ly/tgBsC45> [in Ukrainian].
7. Pavlushenko O. A., Mazai L. Yu., Prokopchuk L. V., Pavlykivska N. M. Internet-resursy yak zasoby formuvannia natsionalno - patriotychnoho svitohliadu studentiv. Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia. 2021. Tom 85, № 5. S. 130–146. [in Ukrainian].
8. Fisenko T. V. Kinematohraf u formuvanni hromadskoi dumky. Obrii druzarstva. 2020. № 1(8). S. 205–223. [in Ukrainian].
9. Khardel R., Vyzdryk V., Melnyk O. Cinema as a Tool for Influencing Historical Consciousness in Russian-Ukrainian Information Warfare. Codrul Cosminului. Dec2020, Vol. 26, Issue 2. P. 281–302. URL: http://www.atlas.usv.ro/www/codru_net/CC26/2/pdf/cinema.pdf [in English].